

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ - ХАСКОВО

Утвърдил:

и

ДОКЛАД

за извършена комплексна проверка
на „Горубсо Кърджали” АД – обогатителна фабрика и хвостохранилища – „Кърджали 1“ и
„Кърджали 2“, гр. Кърджали

На основание Заповед № 26/11.05.2020 г. на Директора на РИОСВ Хасково и съгласно списъка на обектите подлежащи на комплексна проверка от плана за контролната дейност на РИОСВ - Хасково за 2020 г., на 12.05.2020 г. е извършена проверка на „Горубсо Кърджали” АД–обогатителна фабрика и хвостохранилища–„Кърджали 1“ и „Кърджали 2“, гр. Кърджали.

I. Цел на проверката:

Проверката е комплексна и се извършва във връзка с осъществяването на текущ контрол на обекта за спазване изискванията на законодателството по компоненти и фактори на околната среда.

II. Проверени инсталации и дейности:

- Води;
- Атмосферен въздух.

III. Констатации от проверката по компоненти и фактори на околната среда:

Предмет на дейност: Добив и преработка на златосъдържащи руди.

I. Води

Обогатителната фабрика работи в нормален режим. Преработват се около 10 т/час златосъдържаща руда. Първоначално извличането се извършва гравитачно в нелсонов концентратор, където се извлича около 50 % от съдържащото се в рудата злато. Остатъчният пулп постъпва в инсталация за цианидно извличане. Пулпът преминава през поредица реактори, където златото се свързва с цианида и се адсорбира върху активен въглен. След извличането пулпът преминава през реактор за деструкция на цианидите, където се добавя натриев метабисулфит. На изход от реактора и в още 4 пункта се извършва пробовземане през 15 минути, като се образуват и изпитват 3 съставни проби на ден. Пробите се изпитват за съдържание на цианиди-свободни и общи, мед и злато. Представени са резултатите за 2020г. Разпадът на цианидите продължава и в хвостохранилището. Отпадъчният пулп постъпва в събирателен басейн, от където 2-3 пъти на ден се транспортира чрез хидротранспорт до хвостохранилището „Кърджали 2“. Басейнът е предвиден и като аварияен, при евентуално високо съдържание на цианиди след десрукцията (досега не се е случвало). Пулпът се намира

по 5 маркуча от северната страна, като се променят участъците. Цялата северна част на плажа е овлажнена, образувано е водно огледало. Западната част на хвостохранилището се осушава с цел надграждане на западната дига. Поради това в западната част на хвостохранилището не са монтирани оросители. Монтирани са оросители само по северната дига, но те в момента не работят. Всички диги са запръстени, засадени са акациев дървета. Видимо състоянието на съоръжението е добро. Изпълняват се всички предвидени в работния проект за годината геодезически измервания на 12 пиезومتъра. Постъпилият в хвостохранилището пулп се утаява и постъпва през преливник в южната част в коректор по дъното на съоръжението, който го отвежда до два свързани бетонови басейна. Единият от тях служи за утаител, а другият – за черпателен резервоар на помпената станция на оросителната инсталация. Изходящата тръба от басейните вероятно е задръстена с утайки, поради което голяма част от водите преливат и не преминават през разходомера, разположен след басейните.

II. Атмосферен въздух

При преработката на златосъдържащи руди се получава отпадък (пулп), който чрез хидротранспорт се транспортира на хвостохранилище „Кърджали 2“. По време на проверката пулпът от дейността на обогатителната фабрика се намира в северната част на хвостохранилището. Участъкът, който се намира пулпа е влажен. Западният участък на хвостохранилището е засушен, защото предстои надграждане на западната дига и изграждане на оросителна инсталация. От засушения участък се отделят неорганизираните емисии от прах. В момента на проверката посоката на вятъра е от юг, със скорост 2,7 м/сек. Неорганизираните емисии от прах остават на територията на хвостохранилището. В северната част на хвостохранилището е изградена оросителна инсталация, която по време на проверката не работеше. Утаената вода от хвостохранилището се зауства в утаител, от където водата преминава в басейн. Водата от басейна се използва за оросяване на сухите участъци на хвостохранилището. Операторът извършва измерване на основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, с мобилна измервателна станция на хвостохранилище „Кърджали 2“ и в най-близките села Вишеград и Островица.

„Горубсо Кърджали“ АД стопанисва и хвостохранилище “Кърджали 1“, което е рекултивирано. През 2006-2007г. на хвостохранилището е депониран отпадък от обогатителна фабрика, който съдържа още 50% злато за извличане. В момента този отпадък се товари на камиони и се връща в обогатителна фабрика за доизвличане на златото. Камионите от хвостохранилището до включването им на асфалтов път се движат по черен път с дължина 0,7 км. При преминаването на камионите по черния път се отделят неорганизираните емисии от прах. От хвостохранилището не изтичат води. По охранителната канавка от юг на хвостохранилището тече минимално количество водно количество, което постъпва в дерето. Върху 1/2 от хвостохранилището е изграден фотоволтаичен парк, а върху останалата част е насипан междинен продукт. Взета е проба от заустваните води след хвостохранилището „Кърджали 2“.

III. Предписания, срокове за изпълнение, отговорници:

След извършената проверка на оператора са дадени 4 предписания:

1. Да се предприемат действия за почистване на изходящия тръбопровод от бетоновите басейни, в които постъпват избистрените води от хвостохранилището и/или други подходящи мерки и се осигури преминаване на цялото водно количество от хвостохранилището през разходомерното устройство преди заустването му в язовира.

Срок: 15.06.2020 г.

Отговорник: Изпълнителният директор на „Горубсо-Кърджали“ АД

2. Да се ускорят дейностите по надграждане на западната дига на хвостохранилището, след което незабавно да се монтират необходимият брой оросители, осигуряващи овлажняване на дигата и плажа при сухо и ветровито време.

Срок: 15.08.2020 г.

Отговорник: Изпълнителният директор на „Горубсо-Кърджали“ АД

3. Всички елементи на оросителната инсталация – помпи, оросители и други да се поддържат в добро техническо и експлоатационно състояние. Оросителната инсталация да работи в случаите на неблагоприятни климатични условия (при сухо и горещо време, висока скорост на вятъра), създаващи предпоставки за образуване на неорганизиран емисии от прах от осушените участъци на хвостохранилище „Кърджали 2“.

Срок: Постоянен

Отговорник: Изпълнителният директор на „Горубсо-Кърджали“ АД

4. За ограничаване на емисиите на прахообразни вещества да се извършва оросяване на черен път от 0,7 км, по който се движат камионите от хвостохранилище „Кърджали 1“, стопанисвано от „Горубсо Кърджали“ АД, гр. Кърджали до асфалтов път.

Срок: Постоянен

Отговорник: Изпълнителният директор на „Горубсо-Кърджали“ АД

По време на проверката на обекта, стопанисван от „Горубсо-Кърджали“ АД, гр.Кърджали са констатирани несъответствия с изискванията на екологичното законодателство по Закона за водите и Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ).

IV. Съответствие, последващ контрол

За изпълнение на предписанията ще бъдат извършени последващи проверки.

С. П.